

Plán péče
o
přírodní památku
Hřídelecká hůra

na období
2026 - 2035

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	1
1.1 Základní identifikační údaje	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	2
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany	2
1.6 Kategorie IUCN	2
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	3
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	3
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav	3
1.8 Cíl ochrany	4
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	4
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	4
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	4
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	7
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	9
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	10
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	11
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	11
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích	13
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	13
2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody	13
2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky	13
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup	14
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	15
3. Plán zásahů a opatření	15
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	15
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	15
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	17
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	17
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	17
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	18
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	18
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	18
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	18
4. Závěrečné údaje	19
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	19
4.2 Použité podklady a zdroje informací	19

4.3 Seznam používaných zkratk	21
4.4. Plán péče zpracoval	22
5. Přílohy	22

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	817
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Hřídelecká hůra
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	nařízení
orgán, který předpis vydal:	Královéhradecký kraj
číslo předpisu:	2/2007
datum platnosti předpisu:	21.2.2007
datum účinnosti předpisu:	10.4.2007

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Královéhradecký
okres:	Jičín
obec s rozšířenou působností:	Lázně Bělohrad
obec s pověřeným obecním úřadem:	Lázně Bělohrad
obec:	Lázně Bělohrad
katastrální území:	Hřídelec

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 679313, Hřídelec

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
399/1		Ostatní plocha	Dobývací prostor	1106	1106
397/1		Ovocný sad	Ovocný sad	5261	5261
402/1		Zahrada	Zahrada	714	714
405/1		Ostatní plocha	Neplodná půda	762	762
405/2		Trvalý travní porost	Trvalý travní porost	916	916
406		Ostatní plocha	Dobývací prostor	682	682
407/1		Zahrada	Zahrada	617	617
407/2		Trvalý travní porost	Trvalý travní porost	929	929
408/2		Zahrada	Zahrada	523	523
408/3		Ostatní plocha	Dobývací prostor	249	249
409/1		Trvalý travní porost	Trvalý travní porost	1101	1101
409/2		Ostatní plocha	Dobývací prostor	1471	1471
410/1		Ostatní plocha	Dobývací prostor	228	228
410/2		Zahrada	Zahrada	290	290
411/1		Ostatní plocha	Dobývací prostor	458	458
411/3		Zahrada	Zahrada	3213	3213
411/4		Ostatní plocha	Ostatní komunikace	47	47
411/5		Ostatní plocha	Ostatní komunikace	21	21

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
411/7		Zahrada	Zahrada	42	42
Celkem					18 630

*Výměry částí parcel byly vypočítány pomocí GIS softwaru.

Ochranné pásmo:

není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	--	--		
vodní plochy	--	--	zamokřená plocha	--
			rybník nebo nádrž	--
			vodní tok	--
trvalé travní porosty	0,2946	--		
orná půda	--	--		
ostatní zemědělské pozemky	1,0660	--		
ostatní plochy	0,5024	--	neplodná půda	0,0762
			ostatní způsoby využití	1,7868
zastavěné plochy a nádvoří	--	--		
plocha celkem	1,8630	--		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:	ne
chráněná krajinná oblast (včetně zóny):	ne
překryv s jiným typem ochrany:	CHOPAV - Východočeská křída
mezinárodní statut ochrany:	ne

Natura 2000

ptačí oblast:	ne
evropsky významná lokalita:	ne
ÚSES	ne

1.6 Kategorie IUCN

III – přírodní památka

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Ochrana geologické lokality s výskytem vzácnějších nerostů a přilehlých stepních luk s charakteristickou vegetací.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

Hlavním předmětem ochrany je ochrana geologicky významné lokality. Právě díky výskytu horniny, která jí tvoří se jedná i o botanicky zajímavou lokalitu. Nefelinický bazanit a subvulkanické brekcie umožňují výskyt teplomilných a suchomilných druhů rostlin a také vznik společenstev širokolistých suchých trávníků (sv. *Bromion erecti*).

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
T1.1 – Mezofilní ovsíkové louky	24	Vyskytují se především na severozápadním úpatí jako podrost ovocného sadu (DP 2), dále na východním úpatí (DP 4) a na jihozápadním svahu (DP 6). Porost je tvořen především ovsíkem vyvýšeným (<i>Arrhenatherum elatius</i>), který doprovází další druhy. Z bylin jsou to především pryskyřník hlíznatý (<i>Ranunculus bulbosus</i>), mrkev obecná (<i>Daucus carota</i>), čičorka pestrá (<i>Securigera varia</i>), jitrocel prostřední (<i>Plantago media</i>).	c
T3.4 D – Širokolisté suché trávníky bez význačného výskytu vstavačovitých a jalovce obecného	8	Biotop se vyskytuje především v horní části severozápadního svahu (DP3) a dále v nejvyšší místě na jihozápadním svahu (DP 6). Jedná se o porosty s dominantní válečkou prapořitou (<i>Brachypodium pinnatum</i>) nebo sveřepem vzpřímeným (<i>Bromus erectus</i>). V DP 3 roste kostřava žlábkatá (<i>Festuca rupicola</i>), dále mateřídouška vejčitá (<i>Thymus pulegioides</i>) nebo úročník bolhoj (<i>Anthylis vulneraria</i>).	a
S1.1 – Štěrbínová vegetace vápnitých skal a drolin	16	Odhalené skály a jejich osypy, které se vyskytují uprostřed přírodní památky, v místě bývalé těžby (DP1). Skály samotné jsou téměř bez vegetace, vzácně se sleziníkem červeným (<i>Asplenium trichomanes</i>); zajímavější jsou osypy pod nimi a pak horní hrany skal, které jsou stíněny náletovou vegetací. Nejzajímavější jsou horní hrany skal, zde se vyskytuje kostřava žlábkatá (<i>Festuca rupicola</i>) a další teplomilnější druhy. Těmi jsou pamětník rolní (<i>Acinos arvensis</i>), rozchodník ostrý (<i>Sedum acre</i>), rozchodník šestiřadý (<i>Sedum sexangulare</i>) a krvavec menší (<i>Sanguisorba minor</i>).	a

*kód předmětu ochrany / a = ekosystém nebo jeho složka zahrnutý pod definici předmětu ochrany ZCHÚ. c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ.

B. druhy

Druhy nejsou předměty ochrany.

C. útvary neživé přírody

útvár	geologická charakteristika	popis útvaru	kód předmětu ochrany*
dobývací prostor bývalého lomu	nefelinický bazanit, svrchnokřídové, slínovce.	Vulkanický pahorek mladotřetihorního stáří, který je jedním z izolovaných výskytů čedičových hornin v pruhu táhnoucím se mezi Novou Pakou přes Lázně Bělohrad k Červené Třemešné. Vlivem těžby a odvětráváním měkkých výplní vznikly dutiny a pseudokrasové jeskyně s výskytem vzácných minerálů.	a

*kód předmětu ochrany / a = ekosystém nebo jeho složka zahrnutý pod definici předmětu ochrany ZCHÚ.

1.8 Cíl ochrany

Hlavním cílem je zachovat významnou geologickou lokalitu s výskytem vzácnějších nerostů a také přilehlé suché širolisté trávníky, mezofilní louky; a skalní výchozy a droliny se subxerofilní vegetací.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

I. Stručná charakteristika

Jedná se o chráněné území o rozloze 1,863 ha v Novopacké vrchovině (362 – 398 m n. m.) v k.ú.Hřídalec 3 km severozápadně od Lázní Bělohrad. Vyhlášeno bylo v roce 1980 k ochraně geologické lokality (neovulkanického kuželu) jedné z nejmladších sopek v regionu se vzácnými nerosty, která vytváří podmínky pro výskyt teplomilných druhů rostlin a některých chráněných druhů živočichů. Území tvoří vulkanický pahorek, který je pozůstatkem třetihorní sopečné činnosti v českém masivu (z nejmladšího období třetihor – pliocénu, před 7 – 1,8 mil. let). a představuje denudací okolních usazených hornin odkrytou výplň sopečného komína. Přes dílčí narušení lomovou jámou má přirozený tvar, který připomíná původní sopečný kužel. Historickou těžbou kamene a samovolným uvolněním měkkých výplní vznikly umělé pseudokrasové jeskyně. V čedičové lávě, která při výlevu prorazila nadložní slínovce a komínové brekcii vznikly četné dutiny, v nichž došlo ke krystalizaci množství významných minerálů (amfibol, dolomit, kalcit, olivín, siderit atd.). Geograficky leží zájmové území na severním okraji České křídové tabule v místech, kde přechází v Podkrkonošskou pahorkatinu. Geologickým podložím jsou druhohorní (cenomanské) sedimenty, proražené výlevem třetihorních vulkanických hornin. Průměrný roční srážkový úhrn je 650 -700 mm, průměrná roční teplota 7-8 °C. Území se nachází na rozhraní bioregionu 1.37 Podkrkonošského a 1.9a Cidlinsko – Chrudimského (převzato z dokumentu: Plán péče o PP Hřídalecká hůra na období 2016-2025).

II. Botanická charakteristika

Podle potenciální přirozené vegetace ČR (Neuhäuslová et al. 1998) by území dnešní přírodní památky bylo porostlé bikovými nebo jedlovými doubravami (*Luzulo albidae* – *Quercetum petraeae*). Vzhledem k lokálním podmínkám, především geologickému podloží lze spíše předpokládat, že území této vyvýšeniny by bylo porostlé černýšovými dubohabřinami z as. *Melampyro nemorosi* – *Carpinetum*.

V současnosti na lokalitě převažují nelesní společenstva, menší část území je zarostlé náletovými dřevinami. Minerálně bohatý geologický podklad a expozice svahů umožnila na svazích Hřídalecké hůry rozvoj teplomilných společenstev rostlin a stala se refugiem teplomilných druhů v kulturní krajině. Izolovanost čedičové kupy v krajině bohužel přispěla k druhového ochuzení lokality. Co se týká zájmu botaniků byla tato lokalita dlouho ve stínu jiných zajímavějších lokalit v širším okolí, především vrchu Zebín, a tak odsud neexistuje mnoho historických údajů o místní květeně.

Nejvýznamnějším typem vegetace jsou **společenstva suchých širolistých trávníků** ze svazu *Bromion erecti*. Nacházejí se především ve vrcholové části západního svahu (**DP 6**) a severozápadního svahu (**DP 3**). Na obou místech dominuje válečka prapořitá (*Brachypodium pinnatum*), tu doprovází kostřava žlábkatá (*Festuca rupicola*) a sveřep vzpřímený (*Bromus erectus*), z bylin úročník bolhoj (*Anthylis vulneraria*), máchelka pozdní (*Leontodon hispidus*), jitrocel prostřední (*Plantago media*) jetel rolní (*Trifolium arvense*), pryšec chvojka (*Euphorbia cyparissias*), mateřídouška vejčitá (*Thymus pulegioides*), krvavec menší (*Sanguisorba minor*), mochna stříbrná (*Potentilla argentea*), čičorka pestrá (*Securigera varia*) nebo řepík lékařský (*Agrimonia eupatoria*). Dalším významným stanovištěm se specifickou vegetací jsou **hrany lomových stěn** a jeden nepřístupný skalní vrchol. Zde se vyskytují fragmenty bazofilní vegetace jarních efemer a sukulentů ze svazu *Alyssso alyssoides*-*Sedion*. Na tato místa byl vázán výskyt tařice kališní (*Alyssum alyssoides*), jejíž výskyt se nepodařilo v roce 2024 ověřit. Vzácně se zde vyskytují rozchodník ostrý (*Sedum acre*), rozchodník šestiřadý (*Sedum sexangulare*), mochna jarní (*Potentilla verna*), pamětník rolní (*Acinos arvensis*), penízek prorostlý (*Microthlaspi perfoliatum*), mochna stříbrná (*Potentilla argentea*). Samotné skalní stěny jsou, až na výjimky bez vegetace. Jen na stinných vlhčích místech byl nalezen sleziník červený (*Asplenium trichomanes*). Osypy pod skálami jsou porostlé především ruderalní vegetací a zarůstají náletem. Ze zajímavých rostlin se zde vyskytuje pamětník rolní (*Acinos arvensis*) a penízek prorostlý (*Microthlaspi perfoliatum*), klinopád obecný (*Clinopodium vulgare*) a hojněji krvavec menší (*Sanguisorba minor*). V minulosti zde byl uváděn i výskyt konopice úzkolisté (*Galeopsis angustifolia*). Mezi pravidelně vysekávaným náletem dřevin se vyskytují tři keře klokoče zpeřeného (*Staphyllea pinnata*). Tento druh je sice zařazen mezi druhy Červeného seznamu ČR, v Čechách je považován za nepůvodní a jedná se s velkou pravděpodobností o keře vzniklé zplaněním. Klokoč se stal v posledních letech oblíbeným keřem pěstovaným v zahradách a odtud se zřejmě dostala semena do přírodní památky. Mezi zde rostoucími ruderalními druhy je zajímavý hojný výskyt teplomilnějšího bělotrnu kulohlavého (*Echinops sphaerocephalus*). Posledním rostlinným společenstvem, které se na území přírodní památky vyskytuje jsou **mezofilní ovsíkové louky** (sv. *Arrhenatherion elatioris*). Polokulturní ovsíkové louky tvoří podrost starého ovocného sadu v **DP 2**. Kde je dominantním druhem ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatior*) a pampeliška (*Taraxacum* sect. *Ruderalia*). Z bylin se tu hojněji vyskytuje máchelka pozdní (*Leontodon hispidus*), mrkev obecná (*Daucus carota*), řebříček obecný (*Achillea millefolium*), chrastavec rolní (*Knautia arvensis*), škarda dvouletá (*Crepis biennis*), jitrocel prostřední (*Plantago media*), čičorka pestrá (*Securigera varia*). Zajímavý je výskyt lomikamene zrnitého (*Saxifraga granulata*) na horním okraji dílčí plochy podél hranice s **DP 3**. Druhově zajímavější je louka v **DP 4**, kde je znatelný přechod k širolistým suchým trávníkům a teplomilným lesním lemům (sv. *Trifolion medii*). Vedle ovsíku se zde

vyskytuje i sveřep vzpřímený (*Bromus erectus*), psineček obecný (*Agrostis capillaris*), třeslice prostřední (*Briza media*), tomka vonná (*Anthoxanthum odoratum*), hojně jahodník truskavec (*Fragaria moschata*), dále chrpa luční (*Centaurea jacea*), hvozdík kropenatý (*Dianthus deltoides*), jetel ladní (*Trifolium campestre*), pryskyřník hlíznatý (*Ranunculus bulbosus*), ptačinec trávovitý (*Stellaria graminea*), škarda dvouletá (*Crepis biennis*). Při severním okraji je vytvořen fragment bylinného lemu s dominantním jetelem prostředním (*Trifolium medium*), klinopádem obecným (*Clinopodium vulgare*) a zvonkem broskvolistým (*Campanula persicifolia*). Tento druh vegetace je vyvinut i v horní části **dílčí plochy č. 6**. **Dílčí plocha č.5** je zarostlá především náletem dřevin. Mezi nimi se vyskytuje i hrušeň polnička (*Pyrus pyraster*) a na rozvolněných místech také teplomilnější druhy, především jetel prostřední (*Trifolium medium*) a na okraji lomových stěn roste kostřava žlábkatá (*Festuca rupicola*) a další druhy. Poslední dílčí plocha (**DP 7**) tvoří výsadba nepůvodní borovice černé (*Pinus nigra*), v jejím podrostu ještě rostou některé nelesní druhy, jako je jetel prostřední (*Trifolium medium*) nebo mochna jarní (*Potentilla verna*).

Bohužel se během roku 2024 nepodařilo ověřit výskyt některých, dříve uváděných teplomilnějších druhů. Je to především tařinka kališní (*Alyssum alyssoides*), která se může vyskytovat na izolované skále, která není přístupná. Jedná se o jednoletý druh, který potřebuje skalnaté stanoviště nebo stanoviště s rozvolněným drnem. Druh roste poměrně brzo na jaře, ale jeho suché rostliny, lze na lokalitě pozorovat během téměř celé sezóny. Z dalších je to především peníze modravý (*Nocca caerulea*), konopice úzkolistá (*Galeopsis angustifolia*). Pozitivní je skutečnost, že zde nejsou větší ruderalní plochy a že i plochy zarostlé náletem jsem také poměrně maloplošné.

III. Fauna

V území byly zjištěny ochranářsky vyznané druhy bezobratlých i obratlovců, pro něž mohlo toto území historicky tvořit významné refugium v okolní intenzivně využívané krajině. Z obratlovců lze jmenovat druhy jako: ropucha obecná (*Bufo bufo*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), netopýr velký (*Myotis myotis*), netopýr vousatý/Brandtův (*Myotis mystacinus/brandtii*), netopýr řasnatý (*Myotis nattereri*), z bezobratlých např.: čmeláci rodu *Bombus*, svižník polní (*Cicindela campestris*), ohniváček černočárný (*Lycaena dispar*), otakárek fenyklový (*Papilio machaon*), lanýžník *Choleva bicolor*, zlatohlávek tmavý (*Oxythyrea funesta*) a další (Svoboda A., Heřman P., Mlejnek R., Švorc J., Lingrová V., Hrušeš M., Růžička M. (2024)).

Přílohy:

T1 - Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

2.1.2. Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

Není-li stanoveno jinak, pocházejí následující data výskytů z vlastního terénního šetření Svoboda (2024) a aktualizačních průzkumů: Svoboda A. (herpetologie, ornitologie), Gutzerová N. (botanika), Heřman P. (Lepidoptera), Mlejnek R. (Coleoptera), Švorc J. (herpetologie, ornitologie), Lingrová V. (herpetologie), Hrubeš M. (Lepidoptera, letouni), Růžička M. (letouni). Doplněny jsou nálezy za poslední decénium (NDOP AOPK ČR 2024).

název druhu	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 sb.	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
Rostliny			
hrušeň polnička (<i>Pyrus pyraeaster</i>)	-	NT	Jeden strom nad cestou v DP 5, která je zarostlá náletovými dřevinami.
klokoč zpeřený (<i>Staphyllea pinnata</i>)	-	NT	Nalezeny 3 keře v DP1. Keře jsou v rámci managementu v DP1 pravidelně vyřezávány. Zplanělý.
merlík všedobr (<i>Chenopodium bonus-henricus</i>)	-	NT	1 rostlina v DP 1, při vstupu do bývalého těžebního prostoru. Druh rumišť, dříve zde býval hojnější.
svízel severní (<i>Galium boreale</i> subsp. <i>boreale</i>)	-	LC	Menší vitální populace roste v DP 3, dále vzácně v dolní části DP 4. Luční druh.
Blanokřídli			
čmelák (<i>Bombus</i> sp.)	O	-	V území pozorováno do 10 jedinců (zástupci nejméně dvou druhů – čmelák zemní <i>Bombus terrestris</i> , čmelák skalní <i>Bombus lapidarius</i>).
Motýli			
ohniváček černočárý (<i>Lycaena dispar</i>)	SO	Annex II a IV	V území pozorován 1 jedinec. Nepokosená část louky ve východním cípu území (plocha sloužila v době návštěvy četným jedincům denních motýlů jako místo pro nocování).
otakárek fenyklový (<i>Papilio machaon</i>)	O	-	Vrcholové partie území, místo pozorování hilltoppingu 2 jedinců, SZ část.
Brouci			
lanýžník <i>Choleva bicolor</i>	-	VU	V České republice sporadicky se vyskytující druh, který žije v chodbách a hnízdech podzemních savců, v sutích a ve vstupních částech jeskyň. Druh byl odchycen do návnadové pasti umístěné umělé pseudokrasové jeskyni. Pravděpodobně se jedná o stabilní populaci.
svižník polní (<i>Cicindela campestris</i>)	O	-	V České republice nominotypický poddruh, rozšířený od nížin do hor, především na otevřených stanovištích. Na cestě ve východní části přírodní památky pozorovány 2 ex. dne 12.5.2024. S největší pravděpodobností se jedná o populaci vázanou nejen na zájmové území, ale i území v blízkosti.
zlatohlávek tmavý (<i>Oxythyrea funesta</i>)	O	-	Zlatohlávek se objevuje v České republice v květnu a červnu na květen rozmanitých bylin a keřů. Jedná se o teplomilný druh, který se v Čechách a na Moravě v posledních letech zjevně šíří. Na cestě ve východní části přírodní památky pozorovány 2 ex. dne 12.5.2024. S největší pravděpodobností se jedná o populaci vázanou nejen na zájmové území, ale i území v blízkosti.
Obojživelníci			

název druhu	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 sb.	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>)	O	VU	2 dospělci ve V části území, DP4. Lokalita je vhodné zimoviště a pobytové stanoviště, rozmnožování v území není pravděpodobné. V území je možný výskyt nižších desítek jedinců.
Plazi			
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	SO	NT	Otevřená stanoviště v blízkosti ploch s dostatkem úkrytů. Lokalita je vhodné rozmnožovací stanoviště a zimoviště. Zastiženi 4 dospělci a do 10 juvenilních jedinců na otevřených stanovištích v rámci DP 2, 3, 4. V území je možný výskyt nižších desítek jedinců.
slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>)	SO	NT	Lesní celky, remízy, parky, zahrady s dostatkem úkrytů. Lokalita je vhodné rozmnožovací stanoviště a zimoviště. Opakované záznamy 1-2 jedinců na DP1 a 5. V území je možný výskyt nižších desítek jedinců.
užovka hladká (<i>Coronella austriaca</i>)	SO	VU	Druh aktualizacním šetřením nezjištěn, ale v území se prokazatelně vyskytuje, opakovaně potvrzen (Mikátová B., 2015-2024); v roce 2024 doložen výskyt 2 adultů v ploše PP (Mikátová B., NDOP AOPK ČR, 2024).
Ptáci			
křepelka polní (<i>Coturnix coturnix</i>)	SO	NT	Hnízdí v otevřené zemědělské krajině s loukami, pastvinami a obilnými poli. Druh aktualizacním šetřením nezjištěn. Zmiňováno teritoriální chování na DP4 (Rešlová A, 2015).
Savci			
netopýr velký (<i>Myotis myotis</i>)	KO	-	Mateřské kolonie se ukrývají na lidských stavbách – typicky ve věžích kostelů, na půdách velkých staveb apod., zimuje v podzemních prostorech. Jeho potravu tvoří často větší brouci, které sbírá ze země. Je však i oportunistou, a tak např. v pozdním létě využívá k lovu velkého hmyzu líhnoucího se z vody i větší vodní plochy. Zjištěn při obou kontrolách. V červnu byl slyšen v lomu, v červenci pak byl pozorován nad místní cestou vedoucí od obce k lomu při jižní hranici PP (částečně ještě v OP PP), následně pak byl slyšen v lomu. Není vyloučeno, že šlo o dva různé jedince. Lokalitu využívá jako pravidelné loviště. Nejspíše však jde o samostatně žijícího/žijící samce. Výskyt mateřské kolonie v blízkosti PP vzhledem k minimálnímu počtu pozorovaných jedinců je spíše vyloučen. Není však vyloučeno, že jednotlivci využijí alespoň po část teplé zimy zdejší jeskyně k zimování. Odhad početnosti místní populace: 1 – 2 jedinci

název druhu	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 sb.	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
netopýr vousatý (<i>Myotis mystacinus</i>) / netopýr Brandtův (<i>Myotis brandtii</i>)	SO	-	Osídluje především vlhké lesnaté oblasti. Netopýr vousatý v nižších polohách dává přednost členité, otevřené až polootevřené krajině s parky, menšími plochami lesů a s dostatkem vodních ploch. Netopýr Brandtův loví spíše v lesích a uzavřenějších parcích, typický je pro něj lov nad lesními cestami. Letní kolonie se často nacházejí v lidských stavbách, a to zejména na samotách (pod střešní krytinou, za dřevěným obložení apod.), k úkrytům využívá ale i nejrůznější štěrbinu včetně dutin ve starých stromech. Zimuje jednotlivě i ve štolách a jeskyních. Živí se především dvoukřídlým hmyzem, pavouky a motýly. Potravu loví v letu, nebo ji sbírá z větví a ze země. Zjištěn při obou kontrolách, a to vždy v počtu 2 jedinci. V červnu byl slyšen jeden jedinec lovící mezi křovisky ve východní části PP a jeden v lomu, v červenci byl viděn jeden jedinec u vstupu do lomu a jeden jedinec vylétající na začátku noci z jeskyně v severní části lomu. Detektorem jsou netopýři vousatý a Brandtův neodlišitelní. Lokalita poskytuje vhodné biotopy spíše pro netopýra vousatého, tj. pro jeho lov i úkryt. Odhad početnosti místní populace: nejméně 2 jedinci.
netopýr řasnatý (<i>Myotis nattereri</i>)	SO	-	nejčastěji se vyskytuje se v členité krajině s dostatkem lesů, parků, případně s vodními plochami a vodotečemi. Během léta se ukrývá v blízkosti zdrojů potravy v dutinách stromů, ale také na půdách domů v hřebenech střech, ve štěrbinách ve zdi, i v podzemních dutinách apod. V podzemních dutinách také jednotlivě zimuje. Potrava se skládá převážně ze zástupců dvoukřídlého hmyzu, ale také z hmyzu, který sbírá z listů, z větví, či ze země. Byl zjištěn pouze při červencové kontrole, a to na vrcholu kopce Malá Horka poblíž zde rostoucího stromu. Šlo pravděpodobně o příležitostné využití dané lokality k loveckému účelu. Jeho letní úkryty mohou být na půdách domů v obci Hřídolec, pro zimování může využít i zdejší jeskyně. Odhad početnosti místní populace: 1 – 2 jedinci.

Ohrožení: vyhláška MŽP 395/1992 Sb. O – ohrožený druh, SO – silně ohrožený druh, KO – kriticky ohrožený druh; červený seznam mechorostů (Kučera et al. 2012): LR – nt – druh blízký ohrožení, LC – att – druh neohrožený, vyžadující pozornost; rostlin (Grulich & Chobot 2017): CR – kriticky ohrožený druh, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, LC – málo dotčený, DD – taxon s nedostatečnými údaji; C1 – kriticky ohrožený, C2 – silně ohrožený (t- s předpokládaným úbytkem historických lokalit 50-90%), C3 – ohrožený či zranitelný druh, C4 – vzácnější taxony vyžadující pozornost; červený seznam bezobratlých (Hejda et al. 2017), obratlovců (Chobot & Němec 2017): CR – kriticky ohrožený druh, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, LC – málo dotčený, EW – druh vyhynulý ve volné přírodě.

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Eroze stěn a ukládání osypových kuželů na patě stěn. Nejedná se o negativní proces v pravém slova smyslu – ve většině případů se jedná o přirozený proces, vytvářející další vhodná stanoviště především bezobratlých.

b) biotické disturbanční činitele

Nevhodná výsadba dřevin na DP 7.

Šíření akátu (*Robinia pseudoacacia*), který i po vyřezání dobře zmlazuje a výskyt ořešáku královského (*Juglans regia*) na DP1.

Na lomové hraně na hranici DP 1 a DP 3 se šíří šerík (*Syringa vulgaris*).

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

Převzato a doplněno z dokumentu Plán péče o PP Hřidelecká hůra na období 2016-2025).

a) ochrana přírody

Území bylo prvně vyhlášeno za chráněný přírodní výtvar 26.6 1980 usnesením rady ONV v Jičíně k ochraně lokality s výskytem olivinického čediče s organitovými výplněmi puklin. 26.9 1990 došlo k vyhlášení chráněného přírodního výtvaru „Hřidelecká hůrka“ ONV v Jičíně k ochraně třetihorní sopky s výskytem vzácných minerálů. Nařízením OÚ Jičín č.3 v roce 1998 byla vyhlášena přírodní památka Hřidelecká hůra za účelem ochrany geologické lokality a s výskytem vzácnějších nerostů a přilehlých stepních luk s charakteristickou vegetací. Nařízením OÚ Jičín č.2 v roce 1999 byla vyhlášena přírodní památka Hřidelecká hůra za účelem ochrany geologické lokality a s výskytem vzácnějších nerostů a přilehlých stepních luk s charakteristickou vegetací. Nařízením Královéhradeckého kraje č.2/2007 byla nově zřízena přírodní památka Hřidelecká hůra.

b) lesní hospodářství

PUPFL se v ZCHÚ nenachází.

Na západním svahu homole byla část chráněného území o rozloze cca 400 m² zalesněna borovicí černou. Výsadby jsou dobře patrné již na leteckém snímku z roku 2006 (mapy.cz), byly patrně provedeny již několik let předtím. Další zalesnění bylo v posledních letech provedeno těsně za hranicí PP, v návaznosti na její východní cíp, přibližně na pozemku parc.č. 413/2 v k.ú. Hřidelec. V travním porostu byly vysázeny smrčky.

c) zemědělské hospodaření

V minulosti bylo prakticky celé území PP (kromě lomu) bezlesé, s rozptýlenými dřevinami a ovocnými stromy, což je patrné z dosud zachovalé vegetace i z historických leteckých fotografií. V dílčí ploše 2 – dnes třešňovém sadu – byl i v roce 1953 pruh políčka (kontaminace.cenia.cz). Na východním až jihovýchodním svahu (dílní plocha 5) je již tehdy patrný remízek. Méně svažité plochy byly s největší pravděpodobností koseny na seno, prudší svahy byly nejspíše vypásány.

V současnosti v ploše ZCHÚ zemědělské hospodaření neprobíhá v pravém slova smyslu. Na ploše 0,5 ha (DP 3, 4 ,6) probíhá pravidelné kosení travních porostů (ruční nástroje a lehká technika) na vymezených svažitých částech pozemků p. č. 397/1, 399/1, 407/1, 406, 409/1, 411/3, 408/3, 411/1, 411/4, 411/5, 405/1 a 402/1. Kosení je prováděno v termínu od 01. 07. 2024 do 31. 08. 2025. Pokosená travní hmota je po vyhrabání z území přírodní památky povětšinou odklizená. Prováděna je i redukce náletových dřevin (zejména jasan, javor, bříza, trnovník akát, hloh, šípková růže a bez černý) se zátěrem herbicidem.

d) rybníkářství

Území neovlivňuje.

e) myslivost

Území PP je součástí honitby Bělohradsko, kód ÚHÚL 5207110002, kód SVS 52D01271 (<https://portal.nasemapy.cz/app/mysliveckyportal/honitby/view/>). V chráněném území nebyla zaznamenána funkční myslivecká zařízení.

f) rybářství

Území neovlivňuje.

g) rekreace a sport

Území je sporadicky využíváno k volnočasovým aktivitám. Sešlap v podobě cestiček v trávnicích příliš neškodí (aktuálně v DP 3, 4) a má spíše pozitivní vliv. Podobě je to v DP 1. Uprostřed DP 1, uvnitř bývalého lomu je jedno ohniště. Vliv na okolí vegetaci také není výrazně negativní.

Negativní skutečností je především lokální malosběr v rámci geologické sbírkové činnosti. Tato činnost přispívá k intenzitě eroze stěn a případnému rušení živočichů na DP1. V rámci technických opatření dostupných orgánům ochrany přírody je uvedené stěží řešitelné.

h) těžba nerostných surovin

Území bylo v minulosti silně ovlivněno těžební činností. Třetihorní sopka kuželovitého tvaru byla silně narušena výběrovou těžbou. V 19. století byl otevřen kamenolom, v němž pňové žíly kvalitnějšího nefelinického bazanitu byly téměř zcela vylámany více než 20 m hlubokými šachtovými chodbami, četnými komíny a štolami a v roce 1926 byl lom opuštěn. Těžen byl prioritně čedič, který vyplňoval pukliny a dutiny v druhohorních sedimentech. Těžbou a následným dobýváním vzácných minerálů sběrateli došlo ke vzniku dutin a pseudokrasových jeskyní.

i) jiné způsoby využívání

Nálezy malých skládek odpadu související s blízkostí intravilánu.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

Územní plán Lázně Bělohrad, platný od 2.7.2020.

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

Rozdělení dílčích ploch je zachováno dle předchozího plánu péče, a to pro zachování srozumitelnosti a návaznosti činností při zadávání managementových prací.

DP1 – Prostor bývalého lomu

Podrobný popis viz kap. 2.1.1.

Vlastní prostor bývalého lomu, včetně šachet a dutin a zářezu s přístupovou cestou v jihozápadní části a okrajových hran po obvodu lomu. Výskyt fragmentů bazilní vegetace jarních efemer a sukulentů ze svazu *Alyso alyssoides-Sedion*. Výskyt druhů jako: pamětník rolní (*Acinos arvensis*) a penízek prorostlý (*Microthlaspi perfoliatum*), klinopád obecný (*Clinopodium vulgare*) a hojněji krvavec menší (*Sanguisorba minor*). Osypy pod skálami jsou

porostlé především ruderalní vegetací a zarůstají náletem. Výskyt druhu klokoč zpeřený (*Staphyllea pinnata*), merlík všedobr (*Chenopodium bonus-henricus*), lanýžník *Choleva bicolor*, slepýš křehký (*Anguis fragilis*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), netopýr velký (*Myotis myotis*), netopýr řasnatý (*Myotis nattereri*), netopýr vousatý/Brandtův (*Myotis mystacinus/brandtii*).

DP 2 – Starý třešňový sad

Podrobný popis viz kap. 2.1.1.

Polokulturní ovsíkové louky podrost starého ovocného sadu, dominantním druhem ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatior*) a pampeliška (*Taraxacum* sect. *Ruderalia*). Zajímavý je výskyt lomikamene zrnitého (*Saxifraga granulata*) na horním okraji dílčí plochy podél hranice s DP 3. Výskyt druhu: ještěrka obecná (*Lacerta agilis*).

DP3 – Stepní stanoviště na SZ svahu

Podrobný popis viz kap. 2.1.1.

Společenstva suchých široolistých travníků ze svazu *Bromion erecti*. Dominuje válečka prapořitá (*Brachypodium pinnatum*), tu doprovází kostřava žlábkatá (*Festuca rupicola*) a sveřep vzpřímený (*Bromus erectus*), z bylin úročník bolhoj (*Anthylis vulneraria*), máchelka pozdní (*Leontodon hispidus*), jitrocel prostřední (*Plantago media*), jetel rolní (*Trifolium arvense*), pryšec chvojka (*Euphorbia cyparissias*), mateřídouška vejčitá (*Thymus pulegioides*), krvavec menší (*Sanguisorba minor*), mochna stříbrná (*Potentilla argentea*), čičorka pestrá (*Securigera varia*) nebo řepík lékařský (*Agrimonia eupatoria*). Výskyt druhu: svízel severní (*Galium boreale* subsp. *boreale*), otakárek fenyklový (*Papilio machaon*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*).

DP4 – Stepní stanoviště na V svahu

Podrobný popis viz kap. 2.1.1.

Druhově bohatší louka s přechodem k široolistým suchým travníkům a teplomilným lesním lemům (sv. *Trifolion medii*). Vedle ovsíku se zde vyskytuje i sveřep vzpřímený (*Bromus erectus*), psineček obecný (*Agrostis capillaris*), třeslice prostřední (*Briza media*), tomka vonná (*Anthoxanthum odoratum*), hojně jahodník truskavec (*Fragaria moschata*), dále chrpa luční (*Centaurea jacea*), hvozdík kropenatý (*Dianthus deltoides*), jetel ladní (*Trifolium campestre*), pryskyřník hlíznatý (*Ranunculus bulbosus*), ptačinec trávovitý (*Stellaria graminea*), škarda dvouletá (*Crepis biennis*). Při severním okraji vytvořen fragment bylinného lemu s dominantním jetelem prostředním (*Trifolium medium*), klinopádem obecným (*Clinopodium vulgare*) a zvonkem broskvolistým (*Campanula persicifolia*). Výskyt druhu: svízel severní (*Galium boreale* subsp. *boreale*), ohniváček černočárny (*Lycaena dispar*), svižník polní (*Cicindela campestris*), zlatohlávek tmavý (*Oxythyrea funesta*), ropucha obecná (*Bufo bufo*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*).

DP5 – Nálet dřevin na J svahu

Podrobný popis viz kap. 2.1.1.

Plocha zarostlá především náletem dřevin. Mezi nimi se vyskytuje i hrušeň polnička (*Pyrus pyraeaster*). Na rozvolněných místech teplomilnější druhy, především jetel prostřední (*Trifolium medium*) a na okraji lomových stěn kostřava žlábkatá (*Festuca rupicola*). Výskyt druhu slepýš křehký (*Anguis fragilis*).

DP6 – Stepní stanoviště na JZ svahu

Podrobný popis viz kap. 2.1.1.

Dominuje válečka prapořitá (*Brachypodium pinnatum*), tu doprovází kostřava žlábkatá (*Festuca rupicola*) a sveřep vzpřímený (*Bromus erectus*), z bylin úročník bolhoj (*Anthyllis vulneraria*), máchelka pozdní (*Leontodon hispidus*), jitrocel prostřední (*Plantago media*) jetel rolní (*Trifolium arvense*), pryšec chvojka (*Euphorbia cyparissias*), mateřídouška vejčitá (*Thymus pulegioides*), krvavec menší (*Sanguisorba minor*), mochna stříbrná (*Potentilla argentea*), čičorka pestrá (*Securigera varia*) nebo řepík lékařský (*Agrimonia eupatoria*). Při horním okraji vytvořen fragment bylinného lemu s dominantním jetelem prostředním (*Trifolium medium*), klinopádem obecným (*Clinopodium vulgare*) a zvonkem broskvolistým (*Campanula persicifolia*).

DP7 – Výsadba nepůvodních druhů dřevin

Podrobný popis viz kap. 2.1.1.

Výsadba nepůvodní borovice černé (*Pinus nigra*). V podrostu nelesní druhy, jako je jetel prostřední (*Trifolium medium*) nebo mochna jarní (*Potentilla verna*).

Přílohy:

T1 - Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

PUPFL se v území nenachází.

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

V území se nenachází.

2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Přílohy:

T1 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Přílohy:

T1 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	T1.1 – Mezofilní ovsíkové louky	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
Rozloha ekosystému min. 0,5 ha.	Ovsíkové louky jsou sečené 1x ročně v termínu od 01. 07. 2024 do 31. 08. 2025. DP 4 je vhodné sekat 2x ročně a ideálně mozaikovitě. DP 1 je kvalitativně horší a sečen je dostatečně.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
Výskyt nepůvodních druhů do 1 % plochy ekosystému	V ovsíkových porostech se žádné invazní druhy nevyskytují a pokud bude zajištěno pravidelné sečení minimálně 2x ročně, tak je riziko invaze nepůvodních druhů velmi nízké. Vhodné je situaci během platnosti plánů péče monitorovat, minimálně po 5 letech provést revizi výskytu invazních/expanzivních druhů.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	T3.4 D - Širokolisté suché trávníky bez význačného výskytu vstavačovitých a jalovce obecného	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
Rozloha ekosystému min. 0,15 ha.	Plocha ekosystému se v průběhu posledního platného plánu péče nezměnila. V rámci území lze další zvětšení rozlohy ekosystému v budoucnu na úkor ostatních ploch považovat za možné. Louky jsou sečené 1x ročně v termínu od 01. 07. 2024 do 31. 08. 2025. V roce 2023 proběhla poslední redukce náletových dřevin (zejména jasan, javor, bříza, trnovník akát, hloh, šípková růže a bez černý) do 20 cm v průměru na řezu včetně. A následný zátěr pařezů vhodným přípravkem celková plocha zásahu byla stanovena na 0,2 ha. Uvedený management měl na zachování předmětu ochrany pozitivní vliv. Do budoucna je vhodné zvážit následující management: zajistit sečení a pasení celé plochy v DP 3 a v DP 6. Vhodné je nejprve pást a poté sekat. Nebo celoročně pást. V současnosti je v porostech suchých trávníků velké množství stařiny. Tu je nutné vyhrabat nebo přepásat. V DP3 jsou i větší plochy zarostlé mechem. Ty je možné odstranit mechanicky vyhrabáním. DP 3 je také hodně stíněná vzrostlým náletem rostoucím na skalní hraně (hranice DP 3 a DP 1) v hodné je zvážit jeho redukci nejméně na 50 % plochy.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
Výskyt nepůvodních druhů do 1 % plochy ekosystému	V suchých trávnících se v současnosti žádné invazní druhy nevyskytují a pokud bude zajištěno pravidelné sečení nebo pastva, tak je riziko invaze geograficky nepůvodních druhů velmi nízké. U druhů expanzních, je jistým nebezpečím expanze ovsíku vyvýšeného. Tomu lze zabránit jen pravidelným odstraňováním biomasy z trávníků. Vhodné je situaci během platnosti plánů péče monitorovat, minimálně po 5 letech provést revizi výskytu invazních/expanzivních druhů.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	S1.1 – Štěrbínová vegetace vápnitých skal a drolin		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
Rozloha ekosystému min. 0,5 ha.	Plocha ekosystému se v průběhu posledního platného plánu péče příliš nezměnila. V rámci území lze další zvětšení rozlohy ekosystému v budoucnu na úkor ostatních ploch považovat za možné. Plochy jsou udržovány kosením a likvidací náletu výřezem (poslední zásah byl proveden v roce 2023). Uvedené činnosti mají na zachování předmětu ochrany okamžitý pozitivní vliv. Na základě zjištění z roku 2024 však bylo zjištěno zmlazování jedinců nežádoucích druhů dřevin. Do budoucna je tedy vhodné zkrátit interval jejich výřezu na 2 roky, dále provést výřez náletu na okrajích ploch (DP1, 3, 5) a tím zajistit dostatečné oslunění lomové hrany. To bude mít i pozitivní vliv na suché trávníky v DP 3. Jak na dně lomové jámy v DP 1, tak především na lomové hraně na hranici DP 1 a DP 3 je nutné vyřezat šeřík (<i>Syringa vulgaris</i>), který má tendenci na těchto stanovištích se rozrůstat a dál šířit. Dále zde roste i několik vzrostlých akátů, ty je nutné vykácet a místo monitorovat. Pravidelně odstraňovat výmladky. Dále je vhodné vyřezat nálet podél lomové hrady na hranici DP 1 a DP 5. V těchto místech se vyskytují zbytkové populace teplomilnějších druhů.		
	stav:	zhoršený	
	trend vývoje:	setrvalý	

B. druhy

Druhy nejsou předměty ochrany.

C. útvary neživé přírody

útvary neživé přírody:	dobývací prostor bývalého lomu		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje útvaru neživé ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
Zachování otevřených ploch pro studium geologických procesů a jako stanovišť významných druhů organismů	Plochy skalních útvarů jsou udržovány výřezem v pravidelných nejméně 5letých intervalech. S ohledem na jejich zachování a zjištěné zmlazování je do budoucna doporučeno zkrácení tohoto intervalu na 2 roky. Případné zarůstání a zástin ploch jsou řešeny managementovými návrhy viz výše. Negativním jevem i v současnosti zůstává individuální sběr nerostů pro sbírkovou činnost. Dle současného stavu znalostí individuální zásahy nejsou natolik zásadní, aby ovlivnili předmět ochrany. Jediným potenciálně negativním jevem tak může být rušení ochrannářsky významných druhů organismů. Uvedenému lze stěží efektivně bránit technickým nebo managementovým opatřením.		
	stav:	dobrý	
	trend vývoje:	setrvalý	

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Významná kolize zájmů ochrany přírody není po dobu platnosti PLP předpokládána.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

PUPFL se v území nenachází.

b) péče o vodní ekosystémy

V území se vodní toky ani nádrže nenachází.

c) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém	T1.1 – Mezofilní ovsíkové louky
Typ managementu	sečení
Vhodný interval	1 – 2 x za rok
Minimální interval	1 x za rok
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Mechanizace, křovinořez, kosa
Kalendář pro management	Květen, červenec, září
Upřesňující podmínky	U DP1 je ideální pásové sečení, u DP 4 mozaikové sečení. Odstranění posečené biomasy z ploch.

Ekosystém	T3.4 D – Širolisté suché trávníky, bez významného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného
Typ managementu	Extenzivní pastva, popř. seč
Vhodný interval	1 x za rok
Minimální interval	1 x za 2 roky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Ovce, kozy, popř. křovinořez
Kalendář pro management	Květen – červen – pastva; červen – červenec – seč, pozdě možno znovu přepásat.
Upřesňující podmínky	Doba pastvy asi 40 – 50 dní, 2 – 3 ovce na plochu, nocování zvířat ideálně mimo pasenou plochu, střídat místa s napáječkou. Po skončení pastvy pokosit nedopasky. Odstranění posečené biomasy z plochy.

Ekosystém	S1.1 – Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin
Typ managementu	Odstranění náletových dřevin
Vhodný interval	1 x 2 roky
Minimální interval	1 x 5 let
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Motorová pila, křovinořez
Kalendář pro management	Listopad - únor
Upřesňující podmínky	Vyřezanou biomasu odstranit z plochy přírodní památky. U akátu sledovat zmlazování a případně použít i nátěr pařezů roundupem.

d) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Managementová opatření pro podporu populací rostlin a hub jsou v souladu s navrženou péčí o stanoviště viz výše v kap. 3.1.1.a-c a dále v kap. 3.2.

e) péče o populace a biotopy živočichů

Péče o ochránářsky významné druhy živočichů je v zásadě zajištěna prováděním managementových opatření navržených výše v kap. 3.1.1.a-c a dále v kap. 3.2. Dále jsou uvedena managementová doporučení nezmiňovaná v předmětných kapitolách.

Netopýři

Proředění souvislé plochy dřevin, zachovat při výřezech náletových dřevin alespoň jejich část, nejlépe v pruzích, v pruzích rostoucích kolmo na převládající směry větru. Nekácet stromy s dutinami, případně s výraznou borkou. V lokalitě nesmějí být používány biocidy. Neprovádět žádné úpravy v jeskyních, které by ovlivnily proudění vzduchu v nich. A to ani odstraněním vnějších i vnitřních osypů, pokud by se tím měl rozšířit přístupový otvor do

duťin. Neprovádět žádné úpravy stěn a stropů jeskyň – odstraňování částečně uvolněných kamenů apod.

Dřevokazný hmyz

Část hmoty ze zásahů ponechávat na okraji ZCHÚ do fyzického rozpadu. Zlomy, souše a vývraty ponechávat v porostech, pokud neohrožují bezpečnost.

f) péče o útvary neživé přírody

Managementová opatření pro zachování útvarů neživé přírody jsou v souladu s navrženou péčí o stanoviště viz výše v kap. 3.1.1.a-c a dále v kap. 3.2.

g) zásady jiných způsobů využívání území

Není navrhováno.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy na lesních pozemcích

PUPFL se v území nenachází.

b) rybníky (nádrže)

Nejsou součástí ZCHÚ.

c) vodní toky

Nejsou součástí ZCHÚ.

d) útvary neživé přírody

Příloha:

T1 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

e) ekosystémy mimo lesní pozemky

Příloha:

T1 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Nepoužívání biocidů do 50 m od hranic PP. Výjimkou je kontrolované a cílené využití přípravků na ochranu rostlin v rámci managementu údržby bezlesí v PP. Neumísťovat myslivecká zařízení a skládky cizorodého materiálu. Při výsadbě by neměly být používány geograficky a stanovištně nepůvodní dřeviny (jehličnany, exoty).

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Obnova pruhového značení, instalace malých státních znaků a kulového značení na plochách v kontaktu se zemědělskými plochami.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Není navrhováno (stanoviště T1.1 je v zásadě zahrnuto v definici předmětu ochrany a vymezením plochy ZCHÚ).

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Na základě současného stavu není navrhováno.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Vhodná by byla nová informační tabule, která by vedle geologie zahrnovala i informace o vegetaci a zvířeně. Ideálně s didaktickým náčrtem vzniku „sopky“ a barevnými fotkami nebo kresbami rostlin a zvířat. Vhodné by bylo najít staré historické fotografie a porovnat je se současným stavem a vysvětlit nutnost údržby chráněného území. Dále by bylo vhodné na tabuli umístit informaci, že pohyb po území PP je na vlastní nebezpečí. Upozornit na nebezpečí padajících kamenů a pádů ze skal.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Průzkum netopýrů 2x za decennium.

Průzkum botanický 2x za decennium – zaměřený na cévnaté rostliny nechat zpracovat rok před skončením platnosti nového plánu péče.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Prořezávka dřevin, likvidace rozvoje křovin (Motorová pila, odvoz, příplatek za přístupnost, zátěr pařezků)	0,6 ha	4	240 000
Značení ZCHÚ (pruhové značení a malé státní znaky, kůly)	1,5 km	1	35 000
Biologický monitoring (rostliny, stanoviště, netopýři)	1,8 ha	2	60 000
Kosení luk – mozaika/pásky (křovinořez, odvoz biomasy)	0,6 ha	20	800 000
Pastva (ovce, kozy, výstavba oplocenky, rotace)	0,3 ha	6	300 000
Narušení drnu (výhrab a odstranění biomasy)	0,3 ha	5	60 000
Informační panel 100x80 cm (grafický návrh, výroba, instalace)	1 ks	1	50 000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			1 545 000*

*Na zajištění nákladů je možné a vhodné využívat rovněž některé programy dotační - Program obnovy přirozených funkcí krajiny (<http://www.dotace.nature.cz/popfk-programy.html>) nebo Operační program životní prostředí (u akcí nad 250.000,- Kč). OOP má celkově omezený rozpočet a není možné zajistit celé akce a veškeré návrhy opatření většího rozsahu. OOP může podpořit projektovou přípravu nebo se podílet na některých etapách činností.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- CULEK M. (ed.) a kol. (1996): Biogeografické členění České republiky, Enigma Praha
- CULEK M. (ed.) a kol. (2003): Biogeografické členění České republiky II. díl, Lelekovice
- DEMEK J. (1987/2006): Zeměpisný lexikon ČSR/ČR. Hory a nížiny, Brno Academia/Brno, AOPK.
- Edice Planeta (2006): Pravidla hospodaření pro typy lesních přírodních stanovišť v evropsky významných lokalitách soustavy NATURA 2000. Ročník XIV, číslo 9/2006, Praha.
- GRULICH V. & CHOBOT K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky Cévnaté rostliny, Příroda 35, Praha 2017
- GUTH J. [ed.] (2006): Příručka hodnocení biotopů. AOPK ČR, Praha
- CHYTRÝ M., KUČERA T. & KOČÍ M. (eds) 2010: Katalog biotopů České republiky, AOPK ČR, Praha
- CHYTRÝ M., editor (2014): Vegetace České republiky 4. Lesní a křovinná vegetace, ACADEMIA Praha.
- KUBÁT K., HROUDA L., CHRTEK J. JUN., KAPLAN Z., KIRSCHNER J. & ŠTĚPÁNEK J. (eds.) (2002): Klíč ke květeně České republiky, Academia, Praha
- MÍCHAL I. a PETŘÍČEK V. (eds.) 1998: Péče o chráněná území II., AOPK Praha: 1-174 str.
- MIKYŠKA R. et al. (1968): Geobotanická mapa ČSSR 1. České země. - Vegetace ČSSR A2. Praha
- MORAVEC J. (red.) (2000): Přehled vegetace České republiky, sv. 2 – Hygrofilní, mezofilní a xerofilní opadavé lesy, Akademie Praha
- NEUHÄSLOVÁ Z. a kol. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky (textová a mapová část), Academia Praha

- Pokyn náměstka ministra a ředitele sekce 600 Ministerstva životního prostředí k používání "Osnovy plánů péče o národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky a jejich ochranná pásma" při zpracování plánů péče o tato zvláště chráněná území ze dne 1. 2. 2009. Věstník MŽP, ročník XIX, částka 3, březen 2009
- SKALICKÝ V., 1988: Regionálně-fytogeografické členění. – In: HEJNÝ S. et SLAVÍK B. (eds), Květena České socialistické republiky. Vol. 1., Academia, Praha, 103–121 p.
- SVOBODA A., GUTZEROVÁ N., HEŘMAN P., MLEJNEK R., ŠVORC J., LINGROVÁ V., HRUBEŠ M., RŮŽIČKA M. (2024). Inventarizační průzkum ZCHÚ Hřídelecká hůra. Nepublikováno, depon. in KÚPK.
- Zákon č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny + Vyhl. č.395/1992 Sb.
- 45/2018, VYHLÁŠKA ze dne 15. března 2018, o plánech péče, zásadách péče a podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území
- 64/2011, VYHLÁŠKA ze dne 28. února 2011 o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území (zrušena 1. 5. 2018)

4.3 Seznam používaných zkratek

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
as.	asociace
cf.	confer = porovnej, vezmi v potaz
EVL	evropsky významná lokalita
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IP	Inventarizační průzkum
JPRL	jednotky prostorového rozdělení lesa
kap.	kapitola
KN	katastr nemovitostí
LČR	Lesy České republiky s. p.
LHC	lesní hospodářský celek
LHO	lesní hospodářské osnovy
LHP	lesní hospodářský plán
LS	lesní správa
LT	lesní typ
LV	list vlastnictví
lvs	lesní vegetační stupeň
MZD	meliorační a zpevňující dřeviny
MZCHÚ	maloplošné zvláště chráněné území
MŽP	Ministerstvo životního prostředí ČR
NPP	národní přírodní památka
NPR	národní přírodní rezervace
odst.	odstavec
OOP	orgán ochrany přírody
OP	ochranné pásmo
OPRL	oblastní plány rozvoje lesa
PK	pozemkový katastr
PLO	přírodní lesní oblast
PLP	plán péče
PO	ptačí oblast
POch	předmět ochrany
por.sk.	porostní skupina
PP	přírodní památka
PR	přírodní rezervace
PUPFL	pozemky určené k plnění funkce lesa
S, Z, J, V, SZ...	sever, západ, jih, východ, severozápad ...
Sb.	Sbírka
SLT	soubor lesních typů
SMO	státní mapa odvozená
sv.	svaz
ÚHÚL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
v.s.	vegetační stupeň
vyhl.	vyhláška
ZCHÚ	zvláště chráněné území
ZM	základní mapa

Vědecké a české názvy k použitým zkratkám dřevin

Zkratka dřeviny	Český název	Vědecký název
BK	Buk lesní	<i>Fagus sylvatica L.</i>
BO	Borovice lesní	<i>Pinus sylvestris L.</i>
BR	Bříza bělokorá	<i>Betula pendula Roth.</i>
DBZ	Dub zimní	<i>Quercus petraea (Matt.) Liebl.</i>
DB	Dub letní	<i>Quercus robur L.</i>
JD	Jedle bělokorá	<i>Abies alba Mill.</i>
JR	Jeřáb ptačí	<i>Sorbus aucuparia L.</i>
JS	Jasan ztepilý	<i>Fraxinus excelsior L.</i>
JV	Javor mléč	<i>Acre platanoides L.</i>
KL	Javor klen	<i>Acer pseudoplatanus L.</i>
LP	Lípa srdčitá	<i>Tilia cordata Mill.</i>
LPV	Lípa velkolistá	<i>Tilia platyphyllos Scop.</i>
MD	Modřín opadavý	<i>Larix decidua P.Miller</i>
OL	Olše lepkavá	<i>Alnus glutinosa (L.) Gaertner</i>
OS	Topol osika	<i>Populus tremula L.</i>
SM	Smrk ztepilý	<i>Picea abies (L.) Karsten</i>

Zkratky dřevin odpovídají příloze č.4 k Vyhlášce MZe č. 84/1996 Sb. o lesním hospodářském plánování. Názvy jsou uvedeny podle Kubát et al 2002.

4.4. Plán péče zpracoval

Mgr. Aleš Svoboda, Ph.D.

EKOSFER Solutions, s.r.o.

Hradecká 566, 503 46 Třebechovice pod Orebem

IČ: 06082530, DIČ: CZ06082530

ales.svoboda@ekosfer.cz

720 061 296

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky:

Příloha T1 – **Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich**

Mapy:

Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a ochranného pásma**

Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**

Vrstvy:

Příloha V1 - **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Příloha č. T1 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
1	0,453	<u>Prostor bývalého lomu</u> Vytěžený vnitřek lomu, s odhalenými skálami a drolinami a také náletem dřevin na dnu bývalého lomu, částečně i drolinách. Cíl péče: udržování nelesní vegetace	Mechanické odstraňování náletových dřevin. Vyřezat nálet na lomové hraně při hranici s DP 3 a DP 5. Motorová pila, křovinořez. Odstraňovat vyřezanou biomasu z plochy PP.. Pokácet plodící ořešák a další výmladky ořešáku. Pokácet vzrostlé stromy na hranici s DP3, především akáty a monitorovat jeho zmlazování. Pařezy ošetřit roundupem.	1. stupeň - zásah nutný	Listopad - únor	1 x 2 roky, min. 1 x 5 let. Jednorázově.
2	0,553	<u>Starý třešňový sad</u> Mezofilní ovsíková louka na severním úpatí, jako podrost staré třešňovky Cíl péče: udržení ovsíkové louky	Sečení mechanizací. Ideálně pruhové sečení.	1. stupeň - zásah nutný	Květen, červenec, září	1 – 3 x za rok, min. 1 x za rok
3	0,119	<u>Stepní stanoviště na SZ svahu</u> Širolistý suchý trávník na severozápadním svahu. Cíl péče: udržení suchého trávníku	Extenzivní pastva, ovce nebo kozy, popř. seč. Doba pastvy 40 – 50 dní, počet zvířat 2 – 3 kusy, posečení nedopasků. Odstranění posečené biomasy mimo plochu PP. Vykácet mladý stromek ořešáku při severovýchodním okraji DP	1. stupeň - zásah nutný	Pastva: květen – červen, seč: červen – červenec.	1 x za rok, min. 1 x 2 roky. Jednou za 3 roky realizovat jen seč, bez pastvy, ale posunem seče na červenec až srpen. Jednorázově.
4	0,272	<u>Stepní stanoviště na V svahu</u> Mezofilní ovsíková louka přechodového charakteru na východním svahu a nálet dřevin v jejím okraji. Cíl péče: udržet ovsíkovou louku.	Sečení křovinořezem, ideálně mozaikovitě. Průběžně vyřezávat nálet v dolní části plochy. Vyřezanou biomasu odstraňovat mimo PP	1. stupeň - zásah nutný 2. stupeň - zásah potřebný	Květen, červenec, září. Listopad - únor	1 – 3 x za rok. min. 1 x za rok. 1 x za 2 roky.
5	0,357	<u>Nálet dřevin na J svahu</u> Nálet dřevin na jižním svahu Cíl péče: rozvolnit porost dřevin a umožnit výskyt teplomilných druhů rostlin, a to především podél hran lomu.	Mechanické odstraňování vybraných náletových dřevin. Pokácet uschlé modřiny u lomové hrany. Ponechat křoviny (hloh, růže) hrušeň polničku a vzrostlé stromy, především borovice lesní. Motorová pila, křovinořez. Odstraňovat vyřezanou biomasu z plochy PP..	2. stupeň - zásah potřebný	Listopad - únor	Jednorázově, dle potřeby opakovat ca po 5 letech..
6	0,066	<u>Stepní stanoviště na JZ svahu</u> Mezofilní ovsíková louka na jihozápadním svahu s menší plochou suchých trávníků v nejvyšším místě. Cíl péče: udržení nelesní vegetace	Extenzivní pastva, ovce nebo kozy, popř. seč. Doba pastvy 40 – 50 dní, počet zvířat 2 – 3 kusy, posečení nedopasků. Odstranění posečené biomasy mimo plochu PP.	1. stupeň - zásah nutný	Pastva: květen – červen, seč: červen – červenec.	1 x za rok, min. 1 x 2 roky. Jednou za 3 roky realizovat jen seč, bez pastvy, ale posunem seče na červenec až srpen.

označení dílečků plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
7	0,043	<u>Výsadba nepůvodních druhů dřevin</u> Výsadba borovice černé na západním svahu Cíl péče: Rozvolnit porost a umožnit výskyt teplomilných druhů rostlin.	Prořezávka porostu borovice černé, motorová pila, odstranění vyřezané biomasy mimo PP.	3. stupeň - zásah doporučený	Listopad - únor	Jednorázově, 1 x 5 let.

stupně naléhavosti jednotlivých zásahů, podle následujícího členění:

1. stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň - zásah vhodný,
3. stupeň - zásah odložitelný